

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВИНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–март 2017.

Април 2017.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца	6

1. Експертиза готовог новца

У првом тромесечју ове године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривено је 1.207 комада фалсификованих новчаница готовог новца, што је за 8,6% мање него у истом периоду претходне године, када је откривено 1.320 комада тих новчаница. Посматрано у номиналном износу, то смањење износи 3,5% (1.873.050,00 динара у првом тромесечју 2017. у односу на 1.941.450,00 динара у истом периоду 2016). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

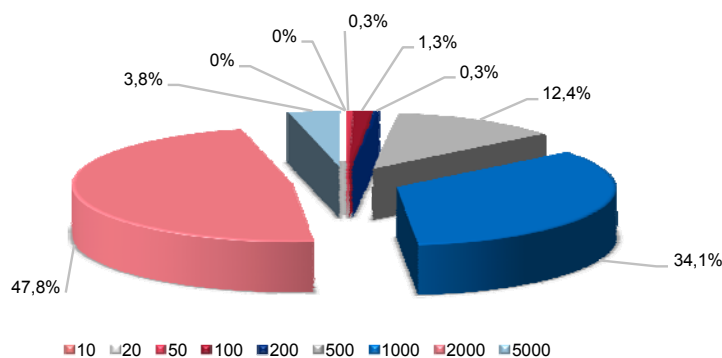
Табела 1. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–март 2017.
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	46	577	412	149	4	16	3	0	0	1.207
Учешће у %	3,8	47,8	34,1	12,4	0,3	1,3	0,3	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 2000, 1000 и 500 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 94,3% броја фалсификата новчаница готовог новца.

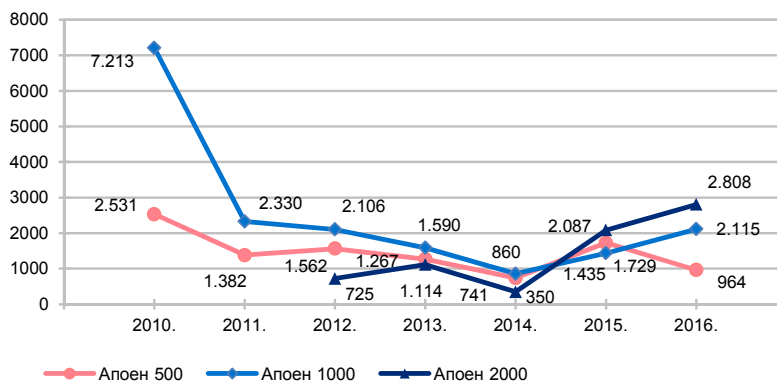
Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–март 2017.
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2. приказано је кретање броја комада откривених фалсификата та три најзаступљенија апоена динара у последњих седам година.

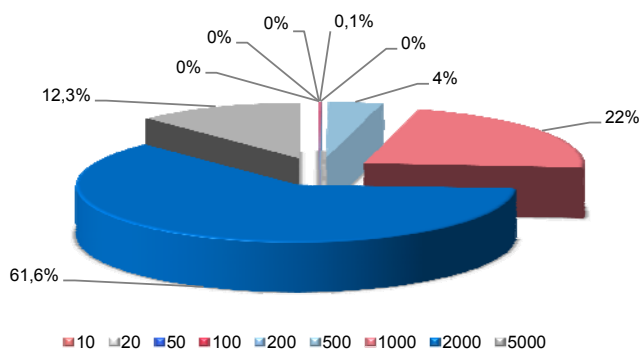
Графикон 2. **Најчешће фалсификовани апоени готовог новца**
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 2000 динара, затим 1000, 500 и 5000 динара (Табела 2. и Графикон 3). Процентуално изражено, та четири апоена заједно чине 99,9% фалсификата готовог новца.

Графикон 3. **Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца јануар–март 2017.**
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Табела 2. **Преглед фалсификованих новчаница готовог новца јануар–март 2017.**
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	230	1.154	412	75	0,8	1,6	0,2	0	0	1.873,1
Учешће у %	12,3	61,6	22	4	0	0,1	0	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

Ако ставимо у однос откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, који је на дан 31. марта 2017. износио 308,4 милиона комада новчаница, или 179,1 милијарда динара (Табела 3), видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривено 3,9 комада фалсификованих новчаница готовог новца, тј. на милијарду динара у оптицају откривено је 10.460 динара фалсификованог новца.

Табела 3. Новчанице у оптицају – стање на дан 31. 3. 2017.

Апоен	Комада	Износ у RSD
5000	3.303.378	16.516.890.000
2000	40.326.702	80.653.404.000
1000	62.063.326	62.063.326.000
500	20.455.033	10.227.516.500
200	20.615.006	4.123.001.200
100	26.070.154	2.607.015.400
50	27.075.209	1.353.760.450
20	43.496.151	869.923.020
10	64.978.065	649.780.650
Укупно:	308.383.024	179.064.617.220

Извор: Народна банка Србије.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар–март 2017. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификати откривено је 420 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца, што је преко два пута мање него у истом периоду 2016. године, када је откривено 920 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 4.

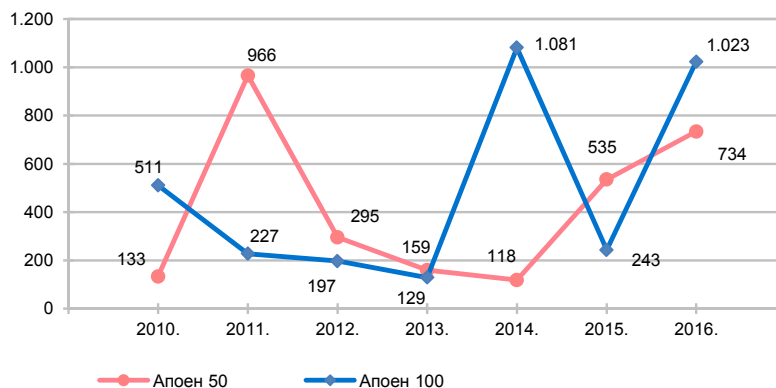
Табела 4. Преглед фалсификованих новчаница ефективног страног новца јануар–март 2017. (у комадима)

Валута	EUR						Укупно EUR	USD			Укупно USD	Остало	Укупно
	500	200	100	50	20	5		100	50	1			
Апоен													
Комада	14	14	41	191	30	1	291	121	1	1	123	6	420
Учешће у %	3,3	3,3	9,8	45,5	7,2	0,3	69,3	28,8	0,2	0,2	29,3	1,4	100

Извор: Народна банка Србије.

У посматраном периоду откривен је 291 комад фалсификованих новчаница евра, што је три пута мање него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 874 комада тих новчаница. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра, од 50 и 100 евра, у последњих седам година приказан је на Графикону 4.

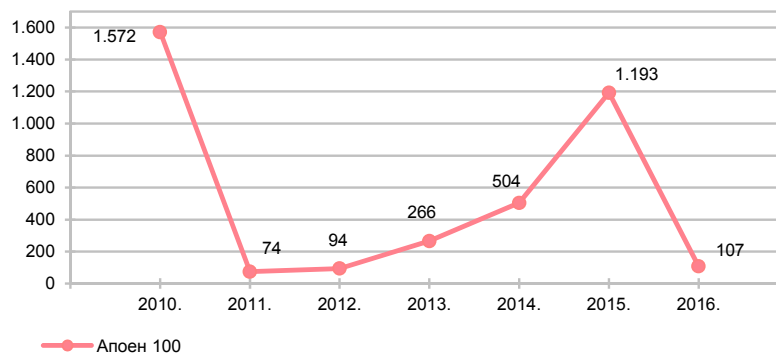
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени EUR
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

У прва три месеца ове године откривене су 123 фалсификоване новчанице америчког долара, што је преко три пута више него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 37 комада тих новчаница. Од јануара до марта ове године евидентиран је готово искључиво фалсификат апоена од 100 долара. Графикон 5. приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих седам година.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

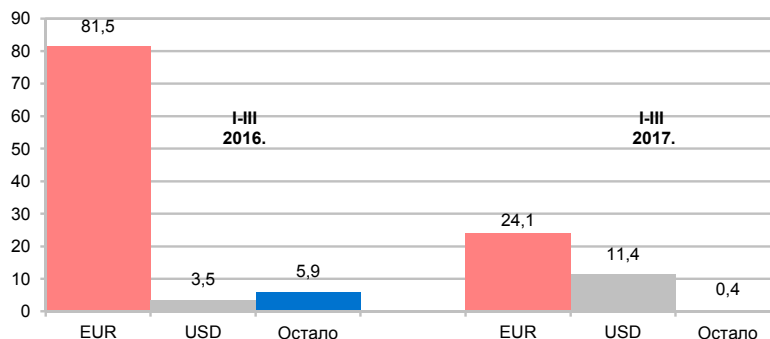
Групу валута „Остало“ у Табели 4. чине фалсификоване новчанице две валуте: немачке марке (три комада) и британске фунте (три комада).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и њихов однос са истим периодом претходне

године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима¹ (Графикон 6).

Графикон 6. Фалсификати новчаница ефективног страног новца јануар–март 2016. и 2017.

(износ у хиљадама EUR)

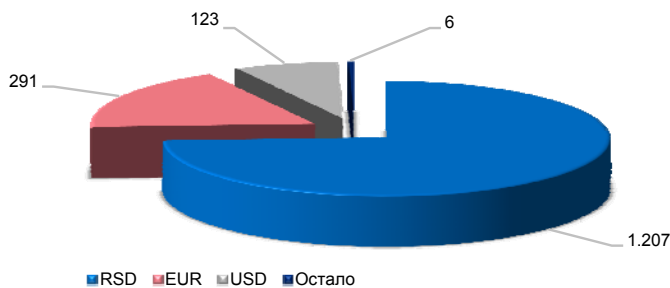
Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар–март 2017. године, однос броја комада откривених фалсификованих новчаница домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

Графикон 7. Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–март 2017.

(у комадима)

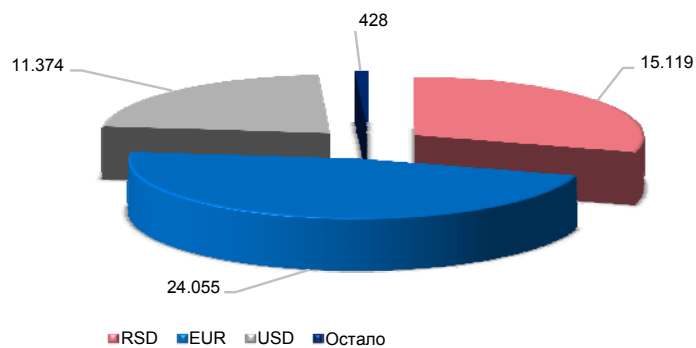
Извор: Народна банка Србије.

¹ За прерачун вредности других валута у евро за 2016. и 2017. годину примењен је средњи курс на дан 3. априла 2017. године.

Како се може видети, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (74,2%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у прва три месеца 2017. најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима² (Графикон 8).

Графикон 8. Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–март 2017. (износ у EUR)

Извор: Народна банка Србије.

Може се видети да је доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра (47,2%), затим домаће валуте (29,7%) и америчког долара (22,3%).

² За прерачун вредности осталих валута у евро примењен је средњи курс на дан 3. априла 2017. године.